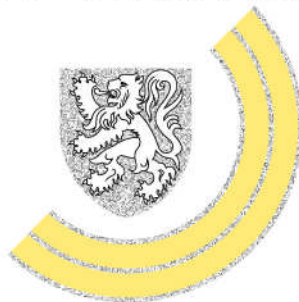

C266 – CUL29

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

1 juni 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de geplande hervorming van de filmkeuringscommissie en de bescherming van minderjarigen binnen de audiovisuele media	1
Interpellatie van de heer Jos Stassen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de financiële steun aan de promotour van de Vlaamse kandidaat voor het Eurovisiesongfestival	
Interpellatie van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de evaluatie van de financiële steun voor de promotie van de Vlaamse kandidaat voor het Eurovisiesongfestival	6
Met redenen omklede motie	17
Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de promotie van tweedehandsboeken	17

Voorzitter: de heer Dany Vandebossche

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Bert Aniciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de geplande hervorming van de filmkeuringscommissie en de bescherming van minderjarigen binnen de audiovisuele media

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ook vroeger werden al vragen gesteld over de filmkeuringscommissie en de bescherming van minderjarigen binnen de audiovisuele media. Ik stel deze vraag om uitleg niet omdat ze nu echt aan de orde is. Uiteraard is ze actueel, maar ik wil daarmee veeleer de zaak, die tijdens de vorige en de huidige legislatuur ook door andere collega's ter sprake is gebracht, opvolgen. Het onderwerp is al aan bod gekomen in de plenaire vergadering via actuele vragen en ook in deze commissie.

De zaak zit in een impasse omdat de Raad van State in een arrest van november 2004 stelt dat de filmkeuring niet onder de bevoegdheid van de gemeenschappen, maar wel onder die van de federale overheid valt. Door dat arrest werd de intergemeenschappelijke filmkeuringscommissie, die vanaf 1990 bepaalt of een film al dan niet geschikt is voor kinderen, buitenspel gezet. Die commissie werd opgericht via een samenwerkingsakkoord tussen de verschillende gemeenschapsministers. Het enige beschikbare instrument om te bepalen of een film al dan niet geschikt is voor kinderen, is de wet van 1920. Die wet stelt dat kinderen en jongeren onder de 16 jaar sowieso de toegang verboden is tot de bioscoop. Dat die wet achterhaald en gedateerd is, hoeft geen verder betoog.

Mijnheer de minister, hierover bestaat helemaal geen meningsverschil tussen de gemeenschappen in België. Daarnaast heeft de federale weinig of geen interesse in de materie, tenzij ze nu door de actualiteit wordt wakker geschud. Het is dus een absurde situatie. Bovendien hebt u naar aanleiding van eerdere vragen al meermaals aangekondigd een reguleringssysteem te zullen uitwerken. Dat zou niet alleen van toepassing zijn voor de films in de bioscoop, maar ook voor andere gegevensdragers zoals cd-rom's, dvd's en televisieprogramma's.

Mijnheer de minister, hebt u intussen al werk gemaakt

van een beleid terzake? Werd hierover overleg gepleegd met de federale overheid en de andere gemeenschappen? Indien ja, wat is het resultaat? Wanneer en op welke manier zal de filmkeuring opnieuw een bevoegdheid van de gemeenschappen worden?

Bestaat er op dit moment enige vorm van controle op films die in de bioscoop worden vertoond? Zijn alle films – ook deze die niet geschikt zijn voor jongeren en kinderen – momenteel voor iedereen toegankelijk? Wat is de stand van zaken?

Op een eerdere vraag over dit onderwerp antwoordde u dat u te vinden was voor het Nederlandse systeem, waarbij een soort van zelfregulering wordt ontwikkeld. Ook in uw beleidsnota Jeugd gaf u al aan dat u het Nederlandse Kijkwijzersysteem als zelfregulering voor de audiovisuele industrie ook in Vlaanderen de nodige rechtsgrond wilt geven. Is dat nog steeds de richting die u uit wilt en hebt u hierover al overleg gepleegd met de minister van Media?

Tegenwoordig heeft het weinig zin om enkel één medium te controleren. De laatste weken komen, al dan niet terecht, de gewelddadige videogames weer uitgebreid ter sprake. Naar aanleiding van eerdere vragen hebt u verklaard te willen onderzoeken of het Kijkwijzersysteem ook voor andere gegevensdragers zou kunnen worden gebruikt. In welke mate is dat onderzoek al gebeurd? Wat is het resultaat? Voorziet u in een codering voor alle audiovisuele media?

Hoe ver staat het met de uitvoering van de resolutie van de heren Decaluwe, Van Dijck, Vandebossche en mevrouw Hermans, die in mei 2005 werd ingediend en die in december 2005 door het parlement werd goedgekeurd, betreffende een betere bescherming van kinderen tegen agressie en geweld op de Vlaamse televisie? De Vlaamse Regering werd gevraagd een initiatief te nemen om de Vlaamse tv-zenders aan te manen tot zelfregulering. In welke mate hebt u in uitvoering van deze resolutie overleg gepleegd met de minister van Onderwijs in verband met het inschrijven van media-opvoeding in de eindtermen?

De voorzitter: De heer Vandebroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandebroucke: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit is een bijzondere interessante en ook actuele vraag. Het is inderdaad

goed dat we ons afvragen hoe we het best kunnen omgaan met de audiovisuele media in al hun vormen.

Ik stel tot mijn grote vreugde vast dat de achtergrond van de vraagstelling enigszins anders is dan die van eerdere vragen van CD&V'ers in de commissie voor Onderwijs. Het ging toen niet zozeer over de klassieke media, maar wel over games en dergelijke. Ze hadden het niet alleen over het afschermen van kinderen, maar ook over het verbieden van de toegang tot bepaalde vormen van media voor kinderen. Ik ben daar absoluut niet voor. We moeten ervoor zorgen dat we de nodige instrumenten in handen hebben om kinderen die televisie kijken en gamen, te begeleiden. We moeten er ook voor zorgen dat kinderen zelf instrumenten in handen krijgen om op een verstandige manier met media om te gaan. Ik verwijs naar Nederland waar niet wordt gesproken van mediaopvoeding, maar wel van mediawijsheid. Ik vind dat een interessante term die enerzijds aangeeft dat ouders en leerkrachten een verantwoordelijkheid hebben, maar anderzijds ook dat kinderen best in staat zijn om op een verstandige manier met media om te gaan.

Ik ben veertien dagen geleden mee geweest met de beroepsorganisatie van de game-industrie naar Nicam, het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media. Dat was bijzonder interessant. Het klopt dat Kijkwijzer een soort zelfreguleringsmechanisme is waarbij de audiovisuele industrie, samen met de overheid, de eigen producten classificeert om op die manier ouders te helpen hun kinderen te begeleiden. Dit wordt zeer positief geëvalueerd in de Nederlandse politieke wereld, maar ook door de gebruikers: 90 percent van de Nederlandse ouders vindt het een bijzonder zinvol instrument, 70 percent gebruikt het daadwerkelijk en 40 percent geeft te kennen sinds de invoering van Kijkwijzer veel actiever bezig te zijn met het nadenken over waar kinderen naar kijken en welke spelletjes ze spelen.

Het Kijkwijzersysteem is een grote bron van inspiratie geweest voor de game-industrie. Er bestaat in die nieuwe vorm van media dan ook al een soort zelfreguleringsysteem, namelijk PEGI dat staat voor Pan European Game Information. Op basis van vijf leeftijds- en zes inhoudscategorieën worden alle games op de Europese markt voorzien van labels waardoor perfect zichtbaar is wat de inhoud van een spel is en voor welke leeftijdsgroep die geschikt is. Ik stel dan ook voor om de bestaande instrumenten ten volle te benutten in plaats van hier opnieuw het warm water uit te vinden. De game-industrie is zelf vragende partij om daar maximaal gebruik van te maken. Er zijn echter heel weinig mensen op de hoogte van het zeer goede labellinginstrument dat inmiddels al vier jaar bestaat op Europees vlak.

Mijnheer de minister, kunt u onderzoeken of er geen

samenwerking mogelijk is tussen de audiovisuele industrie en de distributiesector om het bestaande systeem dat goed werkt, meer bekendheid te geven?

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de voorzitter, de vraag van mevrouw Merckx bestaat uit twee grote stukken. Enerzijds is er de actuele vraag die we vorig jaar samen hebben gesteld in verband met de filmkeuring. Anderzijds is er de thematiek van de videogames. Ik wil me beperken tot het eerste aspect.

Mevrouw Merckx, ik vind het zeer nuttig dat u na anderhalf jaar nog eens terugkomt op dit onderwerp. Er was een grijze zone van rechtsonzekerheid: enerzijds was er de wet van 1920 waarmee rekening moest worden gehouden en anderzijds is er de intergemeenschappelijke filmkeuringscommissie. De Vlaamse Gemeenschap is dan met een voorontwerp van decreet gekomen, waarop de Raad van State heeft gezegd dat er eigenlijk terug moest worden gegaan naar de situatie van 1920, de tijd van de stomme film. Dat betekent dat elke film in principe KNT is, wat is absurd is in 2006. De Raad van State zegt dus eigenlijk dat dit nog steeds een federale bevoegdheid is. Minister Onkelinx die daarover is ondervraagd, zegt dan weer dat we ons niets moeten aantrekken van de Raad van State omdat het arrest geen kracht van gewijsde heeft. Professor Voorhof echter zegt dat het voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap onwettig is. Tot zover een overzicht van de huidige toestand.

Het is goed om anderhalf jaar later eens na te gaan of er iets is veranderd. In uw antwoord zei u toen: 'In het regeerakkoord staat dat we de filmkeuringprocedure grondig zullen herzien. We moeten veeleer gaan in de richting van het Nederlandse systeem waar een soort zelfregulering werd ontwikkeld. Dit systeem werkt goed en kent geen problemen. Het is vandaag ook al van toepassing voor het huren van video's en cd-roms. Dit is geen onmiddellijk antwoord op het huidige probleem.'

Ik heb een bijkomende vraag. Kunt u het Nederlandse systeem eens duidelijk voorstellen? Het gaat om een zelfregulerend systeem. Dit Kijkwijzersysteem houdt in dat de sector zelf met pictogrammen een grote verantwoordelijkheid opneemt. Hoe gaat dat in zijn werk? Verder deel ik de bekommernis van mevrouw Merckx.

Minister Bert Anciaux: De invoering van het Kijkwijzersysteem in Vlaanderen staat nog steeds hoog op mijn agenda. Ik popel om de nodige initiatieven te nemen, maar ik ben op dit ogenblik nog steeds aan handen en voeten gebonden door het arrest van de

Raad van State in de zaak 'Thomas est Amoureux'. Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de Raad van State geoordeeld dat filmkeuring niet behoort tot de bevoegdheden van de gemeenschappen maar wel van de federale overheid. Uitgerekend die ene keer dat de filmkeuring een bevoegdheid weigert, is het een vervelende zaak.

De filmkeuring zou immers geen bijzondere bescherming zijn voor een specifieke groep jongeren, zoals onder de beleidsnoemer bijzondere jeugdzorg wordt bedoeld, maar een aangelegenheid die impact heeft op alle jongeren, zo stelt de Raad van State. Het ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de gemeenschappen dat na jaren onderhandelen eind 2004 is uitgewerkt en dat de actualisering van de filmkeuringscommissie volgens een aantal principes van de Nederlandse Kijkwijzer beoogt, werd daardoor naar de koelkast verwezen. In het Nederlandse systeem worden pictogrammen gebruikt die ervoor zorgen dat visueel wordt weergegeven waar het over gaat en wat de doelgroep is.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke: Het systeem is eenvoudig. Wetenschappers hebben een classificatie uitgewerkt. Op basis daarvan worden vragenlijsten opgesteld. De producenten vullen ze in. Het uiteindelijke klassemment bestaat uit twee delen. Het eerste is uitgewerkt op basis van leeftijdscategorieën. Sommige audiovisuele producties zijn geschikt voor alle leeftijden; andere zijn niet geschikt voor mensen tot zes, twaalf of zestien jaar. Het tweede heeft betrekking op de inhoud, en wordt aangeduid met pictogrammen: een vuist staat voor geweld, een spin voor horror, twee paar benen voor erotiek, een spuit voor drugs.

Het Nederlandse Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media is opgericht om de doelmatigheid van het systeem in het oog te houden. Bij het instituut zijn de publieke en commerciële omroepen aangesloten, de film- en dvd-verdelers, de bioscopen, videotheken en de detailhandelaars. Het instituut wordt gefinancierd door de overheid. Steekproefsgewijs wordt nagegaan of men de juiste classificatie hanteert. Het instituut behandelt ook klachten van gebruikers of ouders van gebruikers. Zo'n klacht kan aanleiding geven tot het opleggen van boetes tot 138.000 euro. De codeurs die bij Nicam werken, beoordelen ook de games die op de Europese markt komen. De industrie heeft afspraken gemaakt met de Nederlandse overheid, en legt ook een beetje bij. Voor de games is de leeftijdsclassificatie iets gecompliceerder, maar het principe is hetzelfde.

Minister Bert Anciaux: Het arrest van de Raad van State zorgt er helaas voor dat het Nederlandse systeem bij ons in de koelkast zit. Daarom nam het Overlegcomi-

té vorig jaar de principiële beslissing om de keuring van films als een gemeenschapsmaterie te beschouwen. De bijzondere wet moest daartoe worden aangepast. Zoals u weet, liggen in dit land weinig zaken zo moeilijk als de wijziging van de bijzondere wet. Sinds het Overlegcomité van 2 maart 2005 blijft het in de federale regering oorverdovend stil, ondanks de politieke consensus die hierover schijnbaar heerst. Ik gebruik trouwens doelbewust het woord 'schijnbaar' omdat er redenen zijn om te twifelen. Ik illustreer dat. Om de dingen wat vooruit te helpen, diende federaal parlementslid T'Sijen, na overleg met mijn kabinet, een voorstel tot wijziging van de bijzondere wet in. Met dit wetsvoorstel wil hij onmiddellijk de keuring van 'alle' culturele gegevensdragers, dus cd's, video's, dvd's, mp3's, videogames enzovoort, aan de gemeenschappen overdragen. Het wetsvoorstel werd per brief aan alle democratische fracties in het federale parlement ter medeondertekening bezorgd.

Mijn kabinetsmedewerkers vroegen in officiële, maar ook in officieuze contacten met partijgenoten van die fracties op Vlaams niveau hun federale collega's aan te moedigen tot medeondertekening. Ondertussen is het wetsvoorstel in het federale parlement in overweging genomen. Behalve de heer T'Sijen vond echter niemand de materie belangrijk genoeg. Zelfs aan Vlaamse zijde is de bereidheid om aan de huidige impasse te verhelpen klaarblijkelijk bijzonder klein. Wat niet is, kan nog komen, maar het moet dan wel snel gebeuren.

Ik deel u voor de volledigheid trouwens ook mee dat de heer Monfils, federaal parlementslid van MR, ondanks het engagement van de federale regering, ook een wetsvoorstel heeft ingediend om de filmkeuring opnieuw op federaal niveau te regelen. Overigens, als het van de heer Monfils afhangt, wordt alles weer federaal.

Nog recenter nieuws is dat minister Onkelinx twee weken geleden in de Senaat, op vraag van uw partijgenote De Schamphelaere, heeft laten verstaan dat zij het NICAM-systeem of het Kijkwijzersysteem eveneens onderzoekt. Ze wil dat blijkbaar invoeren. Klaarblijkelijk is men er in het Franstalige landsgedeelte ondertussen ook uit dat het Kijkwijzersysteem zijn verdiensten heeft. Dat is een vooruitgang, maar de intentie daar is toch veeleer om een en ander federaal te regelen. Gezien het standpunt op het Overlegcomité zou dat weer een ernstige stap achteruit betekenen. Tot zover het politieke probleem.

Daarnaast is er nog de positionering van de filmindustrie zelf. Nog niet zo lang geleden nodigde de filmindustrie de voorzitter van de filmkeuringscommissie, de

heer Georges Reiniers, uit voor een overleg over de verdere toekomst van de filmkeuringscommissie. Toen de heer Reiniers voorstelde ook medewerkers van mijn kabinet uit te nodigen, omdat we vooruit willen met de introductie van een Kijkwijzersysteem, bleek een gesprek plotseling niet meer nodig, noch nuttig.

Ook in de vorige legislatuur bleek dat de Belgische filmindustrie, de producenten en de verdelers, het Kijkwijzersysteem niet genegen zijn. Dat is vreemd, aangezien de inhoudsaanduidingen van Kijkwijzer reeds in belangrijke mate op de Belgische markt aanwezig zijn en de Nederlandse collega's van de Vlaamse filmindustrie absoluut geen graten zien in een participatie in Kijkwijzer.

Daar Kijkwijzer een samenwerking is tussen de overheid en de industrie, en gezien de communautaire meningsverschillen en de nakende federale verkiezingen, vrees ik dat de expliciete toewijzing van de bevoegdheid aan de gemeenschappen niet meer voor het komende jaar is, laat staan de introductie op Vlaams niveau van een decretaal kader voor de beroep- en klachtenprocedure die met het Kijkwijzersysteem gepaard gaat. Gezien deze politieke stellingname zal ik proberen nog eens via het Overlegcomité de federale overheid in beweging te brengen voor de wijziging van de bijzondere wet.

U vroeg of er op dit moment enige vorm van controle bestaat op films die in de bioscoop vertoond worden, en of alle films – ook diegene die niet geschikt zijn voor jongeren en kinderen – momenteel voor iedereen toegankelijk zijn. Ondanks het feit dat de Raad van State de rechtsgrond voor de filmkeuringscommissie onderuit haalde, worden in ons land nog steeds alle films door de commissie gekeurd. Wanneer evenwel een bezwaar tegen de keuring zou worden ingediend, zoals bijvoorbeeld bij de film 'Tomas est amoureux', dan hebben noch de filmkeuringscommissie, noch de verschillende gemeenschappen, een juridische poot om op te staan. Ik roep daar niet toe op, maar het is wel een reële mogelijkheid.

Daarnaast kan ik eveneens stellen dat bijvoorbeeld de Kinopolisgroep zelf het initiatief heeft genomen om, met gelijkaardige iconen als die van Kijkwijzer, leeftijdsadvies en inhoudelijk advies te geven bij de films die in hun zalen lopen. Dat is een groot aandeel van de aangeboden films.

Vervolgens stelde u dat ik op een eerdere vraag over dit onderwerp antwoordde dat ik te vinden was voor het Nederlandse systeem, waarbij een soort van zelfregulering wordt ontwikkeld. Ook in de beleidsnota Jeugd gaf ik al aan, zo stelde u, het Nederlandse Kijkwijzersysteem als een vorm van zelfregulering voor de audiovisu-

ele industrie ook in Vlaanderen de nodige rechtsgrond te willen geven. U vroeg of dat nog steeds de richting is die ik uit wil en of ik hierover al overleg heb gepleegd met de minister van Media.

Zoals ik daarnet reeds uitvoerig aangaf, is dit inderdaad nog steeds mijn intentie. Toevallig was er ongeveer twee weken geleden nog een ontmoeting tussen mijn kabinet en de directeur van NICAM, de organisatie achter Kijkwijzer. Reeds eerder gaf de directie van Kijkwijzer aan positief te staan tegenover een mogelijke toepassing van het Kijkwijzersysteem in Vlaanderen. Ze geeft ook aan dat Vlaanderen voor een relatief geringe investering, bijvoorbeeld door het nemen van een licentie op het gebruik van Kijkwijzercertificatiecriteria en op de Kijkwijzerdatabases en de updates ervan, toegang zou kunnen krijgen tot het volledige geïnformateerde Kijkwijzersysteem. Kijkwijzer gaf eerder ook al te kennen bereid te zijn tot het leveren van begeleiding en van knowhow bij een eventuele opstart in Vlaanderen.

Daarnaast had ik hierover inderdaad reeds een paar keer contact met mijn collega bevoegd voor Media. Minister Bourgeois vroeg over deze aangelegenheid trouwens onlangs advies aan de Mediaraad. Deze wees eveneens op de nefaste gevolgen van het arrest van de Raad van State. In zijn slotadvies stelt de Mediaraad dat de omroepen van of erkend door de Vlaamse Gemeenschap moeten worden uitgenodigd om een uniform systeem uit te werken en te organiseren, naar het model van Kijkwijzer in Nederland, maar volledig via zelfregulering.

Ondertussen overweeg ik om een informatief systeem op te zetten gebaseerd op de principes van Kijkwijzer, met verwijzingen naar geschikte leeftijd en inhoud. Het element waarbij de overheid voorziet in een klachten- en beroepsprocedure en eventueel zelfs sanctionering zou dan niet worden ingevuld. Minister Bourgeois gaf reeds aan hierover te willen overleggen met de verschillende omroepen. Van mijn kant wil ik hetzelfde doen moet de filmindustrie. Ik maak mij evenwel geen illusies. Gezien de voorlopige onmogelijkheid van het invoeren van een regelgevend kader in Vlaanderen hebben wij immers geen enkel dwingend argument. Zoals u weet, volstaan morele argumenten niet voor iedereen.

Mevrouw Merckx, u vroeg eveneens of ik van plan ben een codering in te voeren voor alle audiovisuele media. Zoals ik reeds eerder zei, stuur ik hier inderdaad op aan. Het enige wat hiervoor ontbreekt, is de duidelijke Vlaamse bevoegdheid via de wijziging van de bijzondere wet. Anderzijds wil ik toch wel wijzen op de aanwezigheid van het PEGI-systeem op de game-markt,

waarnaar de heer Vandenbroucke reeds verwees. PEGI staat voor Pan European Games Information. Het is een samenwerking tussen de Europese spelletjesproducenten en geeft in belangrijke mate gelijke informatie als Kijkwijzer. Alle in de detailhandel aanwezige computerspelletjes zijn tegenwoordig gelabeld via het PEGI-systeem. Heel wat mensen van PEGI zijn betrokken bij NICAM, de organisatie achter Kijkwijzer, en omgekeerd. Ook de voorzitter van de filmkeuringscommissie, de heer Reiniers, is betrokken bij PEGI. Binnen PEGI is er een intern controle- en klachtensysteem uitgewerkt voor heel Europa. Het Europees Parlement noemde het PEGI-systeem onlangs een perfect voorbeeld van zelfregulering binnen de industrie.

We kunnen ons de vraag stellen of het nog nodig is dat de overheid optreedt, wanneer een bepaalde tak van de media-industrie zelf zo'n regeling uitwerkt. Zoals ik eerder ook al eens aangaf in een antwoord op een parlementaire vraag, zie ik een verkoopverbod voor sommige games niet zitten. De spelletjes worden er alleen maar aantrekkelijker door en jongeren weten die toch te bemachtigen, desnoods in piratenversie. Een informatiesysteem waardoor ouders en opvoeders de discussie aangaan met hun kinderen, lijkt mij daarom meer aangewezen. In die zin kan je dan misschien eerder spreken over mediawijsheid.

Wel wil ik, op vraag van de game-industrie trouwens, proberen de game-industrie en de vertegenwoordigers van de detailhandel rond de tafel te brengen. Het zou immers een goede zaak zijn indien ook winkels de nodige inspanningen leveren om de principes van het PEGI-systeem bekend te maken.

Mevrouw Merckx, u vroeg ook naar de uitvoering van de resolutie van december 2005 en naar overleg met de minister van Onderwijs over het inschrijven van media-opvoeding in de eindtermen. Ik verwijs nog eens naar de intenties van minister Bourgeois in verband met Kijkwijzer en de op de Vlaamse markt aanwezige omroepen. Aan de andere kant werden in het kader van het tweede Vlaamse Jeugdbeleidsplan wel meerdere verzoeken omtrent de eindtermen geformuleerd. Wat ik uit het antwoord van het kabinet van minister Vandenbroucke heb onthouden, is dat men bij de hertekening van de eindtermen eerder denkt aan een afbouw dan aan een uitbreiding ervan en dat het vooral de bedoeling is dat scholen hierin meer verantwoordelijkheid krijgen toegewezen. Over eindtermen in verband met mediaopvoeding had ik het vooralsnog niet met minister Vandenbroucke. Ik veronderstel dat u het eens bent met de stelling dat eindtermen in verband met mediaopvoeding vooral een aangelegenheid zijn voor de minister van Onderwijs en de minister van Media.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mijnheer de

minister, ik dank u voor uw antwoord. De heer Vandenbroucke moet niet proberen om CD&V in de hoek te duwen. Hij moet eens wat uiteenzettingen lezen uit de periode dat hij nog geen lid was van dit parlement. We kunnen jonge parlementsleden natuurlijk moeilijk verwijten dat ze nog niet lang in het parlement zitten. Ik verwacht echter niet dat jonge parlementsleden mensen labelen en ik heb de indruk dat hij daartoe een poging heeft gedaan.

De CD&V-fractie denkt dat het niet goed is om de media en elke nieuwe technologie te demoniseren. Er zijn immers heel veel goede dingen bij. Het is veeleer een uitdaging om tijdig, en niet alleen als er incidenten zijn, een debat te voeren over hoe het evenwicht kan worden bewaard tussen de vrijheid van informatie en de aansprakelijkheid van de media enerzijds, en de waarborgen die nodig zijn voor een evenwichtige, emotionele en cognitieve evolutie van kinderen anderzijds.

Ik denk dat het goed is dat we de problematiek in dit parlement in dialoog met u kunnen opvolgen. Mijn bedoeling was om een stand van zaken te krijgen. Ik ben dus blij dat u zegt dat de kwestie nog hoog op uw agenda staat. Het is de verantwoordelijkheid van de verschillende partijen om bij hun federale en zeker bij hun Vlaamse collega's de juiste invalshoek te blijven aankaarten.

Ik stel vast dat de keuring nog gebeurt, maar ik weet niet of die juridisch afdwingbaar is. Ik hecht veel belang aan legaliteit en ik denk dat het honoreren van de knowhow van de filmkeuringscommissie belangrijk is. Het is een mogelijkheid om contact te houden en overleg te plegen met de afgevaardigden van de andere gemeenschappen.

Mijnheer de minister, we appreciëren uw inspanningen die gericht zijn op de media en het onderwijs. Ik vraag me echter af of het niet mogelijk is om de consensus die al bestaat in verband met games, explicieter bekend te maken. De heer Vandenbroucke merkte immers op dat we niet weten wat voor goede dingen er allemaal gebeuren. Misschien moet u dus meer communiceren over de stand van zaken.

Ik hoop dat u de kwestie op de agenda blijft zetten. We zullen deze zaak verder blijven opvolgen.

De heer Joris Vandenbroucke: Het is niet mijn bedoeling mensen te labelen. Ik heb geen namen genoemd. In verband met het pestspel 'Bully', dat nog niemand heeft gezien of gespeeld, ontstonden er eind vorig jaar geruchten en volgde CD&V de eis van de Gezinsbond om bepaalde spelletjes van de markt te

houden. Ik heb toen in de commissie voor Onderwijs het omgekeerde bepleit. Ik heb toen gezegd wat ik vandaag heb gezegd.

Ik vind dat mevrouw Merckx een zeer verheugende uiteenzetting heeft gehouden. We zitten blijkbaar steeds meer op dezelfde lijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Jos Stassen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de financiële steun aan de promotour van de Vlaamse kandidaat voor het Eurovisiesongfestival

Interpellatie van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de evaluatie van de financiële steun voor de promotie van de Vlaamse kandidaat voor het Eurovisiesongfestival

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de minister, ik zal niet zingen en ik zal de kniezwengel straks pas uitproberen met een aantal mensen.

Ik ben niet een van die mensen met een postmodernistische minachting voor het Eurovisiesongfestival. Ik vind dat een leuk programma waarin de cultuur aan bod komt waarin ik ben opgegroeid. Ik vind dat het moet blijven bestaan. Het is de verantwoordelijkheid van de VRT om eraan deel te nemen. Over de kwaliteit van de muziek moet ik niet oordelen, al leidt die op fivien meestal niet tot volle dansvloeren. Als 'Mamma Mia' van Abba wordt gedraaid, dan is het effect veel groter dan wanneer 'Waterloo' of een nummer van Sandra Kim of Urban Trad wordt opgezet. Daar gaat het nu echter niet over. Ik houd deze interpellatie ook niet uit een soort van leedvermaak om wat er is gebeurd. Mijnheer de minister, ik stel u deze vragen omdat ik bezorgd ben over het beleid.

Het laatste waar ik u van verdenk, is dat u een soort 'one shot'-beleid zou voeren, dat u naar '5 minutes of fame' streeft via een kus aan Kate Ryan. Dat is echter ook de reden waarom ik een interpellatieverzoek heb ingediend en geen vraag om uitleg. Het gaat mij om de beleidskeuze die ik hier meen te ontwaren bij de promotietour en de commerciële ondersteuning van de Eurosongwinnares. Als er culturele producten worden uitgekozen om

deel te nemen aan belangrijke internationale wedstrijden of belangrijke evenementen, vindt u het als minister van Cultuur blijkbaar uw taak om deze te ondersteunen.

We zouden ook kunnen vragen Hugo Claus te ondersteunen als het Nobelprijsc Comité samenkomt, zodat hij eindelijk de prijs krijgt die hij verdient. Hetzelfde geldt voor de restaurants die in aanmerking komen voor een Michelinster. *(Opmerkingen van minister Bert Anciaux)*

Ik geef maar enkele voorbeelden. Hetzelfde geldt voor de beeldende kunst op biënnales. *(Opmerkingen van minister Bert Anciaux)*

U bent ook minister van Sport. Voor de ploegsporten met een Vlaamse afdeling en waarin we zeer goed zijn, volleybal bijvoorbeeld, zou u hetzelfde kunnen doen.

Minister Bert Anciaux: Dat gebeurt ook.

De heer Jos Stassen: Ik vind het belangrijk dat u de beleidslijn hier verduidelijkt en uitlegt dat er een extra ondersteuning wordt gegeven voor culturele en – eventueel – sportproducten, die met andere in concurrentie moeten treden op bepaalde evenementen. Het is belangrijk dat we daar klaar in zien. Hier worden andere keuzes gemaakt dan voor de culturele industrieën. Er wordt een ander beleid gevoerd dan tot nu toe van toepassing was inzake het internationale cultuurbeleid. Het is belangrijk dat u hier bevestigt dat het om een keuze gaat.

Als er een meerderheid is voor die beleidskeuze, dan is het uw goed recht om ze uit te voeren. Indien dat niet zo is, moet daarover maar intern een discussie worden gevoerd. Het is mijn taak om daarover duidelijkheid te verkrijgen. Gaat het om een eerste fase van een nieuwe beleidslijn betreffende het internationale cultuurbeleid?

Ik houd deze interpellatie ook omdat de manier waarop alles gelopen is, haaks staat op het huidige – haast formele – cultuurbeleid. Als iemand uit de cultuursector 60.000 euro wil bekomen, dan moet hij als het ware een boek schrijven waarin een beleidsplan is uitgewerkt. Meestal moet hij dan ook een examen afleggen bij de beoordelingscommissie. Daarna is het wachten op het resultaat. Er moet dus een heel traject worden doorlopen. Ofwel is er het systeem van de autonome fondsen via het letter- of filmfonds.

De manier waarop het nieuwe internationale cultuurbeleid wordt ingevoerd, staat daar haaks op. Het maakt er op geen enkele manier gebruik van. U hebt gewoon

gezegd dat de VRT heeft beslist via zijn panel. U ondersteunt het project omdat u het belangrijk vindt, zo stelde u. Ik zal de argumentatie die u daarvoor in de pers hebt ontwikkeld, hier niet herhalen.

Mijnheer de voorzitter, de twee zaken die ik heb aangehaald, vormden voor mij de reden om geen 'leuke' vraag om uitleg te stellen, waarbij minister Anciaux en ik elkaar wat zouden jennen. Het gaat hier om een beleidskeuze en een andere vorm om middelen toe te kennen dan in het verleden het geval was. Mijnheer de minister, ik heb het dan niet over het feit dat de ene iets krijgt en de andere niet. U hebt gezegd dat u 60.000 euro zou gebruiken voor de promotie. Het is niet aan mij om het resultaat te beoordelen. Ik geef hier enkel de feiten. Onmiddellijk daarna hebt u gezegd dat u lessen zou trekken uit het resultaat en dat u de volgende keer nog meer van hetzelfde zou doen. Dat is in elk geval wat ik heb opgemaakt uit uw reactie in Athene. Dat is een reden te meer om in deze commissie duidelijkheid te vragen over uw beleid betreffende het ondersteunen van culturele producten die de concurrentie aangaan in het buitenland. U hebt een bepaalde pot. Het geldt dat daarin zit, wordt zonder de gebruikelijke formele keuzes die voor andere sectoren gelden, besteed. In de andere sectoren moet een traject worden doorlopen via autonome fondsen, beoordelingscommissies, de administratie, enzovoort. Ik wil duidelijkheid over dit ene voorbeeld om verder te kunnen gaan.

Mijnheer de minister, hoe moeten we die criteria begrijpen binnen het internationaal cultuurbeleid? Het is best dat u de argumenten nog eens op tafel legt. U hebt de campagne samen met de VRT en de platenmaatschappij gesteund. Ik wil geen oordeel geven over de ruime delegatie die de VRT naar Athene heeft gestuurd. De omroep moet daar zelf maar een verantwoording voor geven. Vragen daarover moeten aan een andere minister worden gesteld. Het gaat hier echter wel om een vrij unieke situatie. U hebt, als minister van Cultuur, die promotietour ondersteund. U hebt zelf gezegd dat u dat in de toekomst nog zult doen. Is de wijze waarop u het deze keer hebt aangepakt nog voor herhaling vatbaar? Is dit de voorbode voor een nieuw internationaal cultuurbeleid, waarbij u Vlaamse culturele producten die de concurrentie moeten aangaan, wilt ondersteunen zonder dat daar een advies- of beoordelingscommissie aan te pas komt?

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het is niet de eerste keer dat ik over dit dossier vragen stel. Reeds in maart heb ik tijdens de plenaire zitting kritische bedenkingen geformuleerd bij het subsidiëren van de Belgi-

sche Eurosongkandidate. En ik zeg hier bewust 'Belgische' candidate. Ik kom daar nog op terug.

Mijnheer de minister, ik wil voorkomen dat er misverstanden ontstaan zodat u me niet, zoals vorige keer, beschuldigt. Mijn interpellatie heeft absoluut niets te maken met kritiek op de keuze van de candidate. Integendeel, het was een leuk lied met een even leuke vertolking. Ze heeft evenmin te maken met kritiek op populaire muziek, waarvan u me vorige keer hebt beschuldigd.

Minister Bert Anciaux: Ik ben niet iemand die snel beschuldigingen uit ten aanzien van iemand. Ik zal er wel wat vragen over hebben gesteld.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer de minister, ik heb het hier zwart op wit op papier.

Ik wil dus beklemtonen dat het er niets heeft mee te maken. Ik geef graag toe dat ik, net zoals u en zeer veel leden van deze commissie, daar ook van kan genieten. Mijn vraag heeft echter betrekking op het principe enerzijds en de evaluatie van het hele gebeuren anderzijds. In uw begroting van dit jaar hebt u 60.000 euro vrijgemaakt als steun voor de promotie van Kate Ryan. Ook de VRT heeft zijn steentje bijgedragen en paste, samen met de platenfirma, 60.000 euro bij. Zoals we allemaal weten, was het de bedoeling om een promotietour door Europa op te zetten om in een aantal deelnemende landen stemmen te ronselen. We mogen dan ook zeggen dat er een behoorlijk budget werd vrijgemaakt om de promotour van één bepaalde persoon te subsidiëren.

Wat het principe betreft, wil ik zeer duidelijk zijn: dat de promotour wordt gefinancierd door de platenfirma en andere privé-partners is een vanzelfsprekendheid. Het is immers een commerciële activiteit. Dat de promotour mee werd gefinancierd door de VRT, daar heb ik het veel moeilijker mee omdat het niet de taak is van de openbare omroep om één persoon te promoten. Het staat ook haaks op de voortdurende jammerklachten van de omroep over het gebrek aan financiële middelen. Ik wil nog proberen om enigszins te begrijpen waarom de VRT heeft beslist om de promotour te sponsoren. Er waren immers een aantal mogelijke opportuniteiten, zoals het commerciële succes van het liedje waarbij ik verwijs naar de gouden plaat die de single al heeft behaald. Er was ook de – inmiddels vervlogen – droom het Eurosongfestival volgend jaar te mogen organiseren.

Dat de Vlaamse Regering ook nog eens bijkomend gelden uit de begroting vrijmaakt, middelen afkomstig van de belastingbetaler, vind ik onaanvaardbaar. We

verschillen daarin van mening. Het investeren in één commercieel product behoort niet tot de kerntaken van de Vlaamse Regering en van de minister van Cultuur. Er zijn genoeg andere mogelijkheden om de Vlaamse populaire muziek te ondersteunen, door bijvoorbeeld alle jonge Vlaamse groepen kansen te geven.

Ik wil nog een persoonlijke bedenking maken die ik ook heb teruggevonden in de talrijke lezersbrieven in de kranten, van zowel voor als na het Eurosongfestival. Er zijn in Vlaanderen veel belangrijkere noden die niet kunnen worden beantwoord bij gebrek aan voldoende financiële middelen in de Vlaamse begroting. Zolang fundamentele ernstige noden niet kunnen worden opgelost, is het onaanvaardbaar dat één commercieel product wordt gepromoot.

Dan wil ik het hebben over de evaluatie achteraf van de financiële steun voor de promotie van de Eur songkandidate. De media hebben zich de moeite getroost om na te gaan of de promotietour doorheen Europa, waarvoor de subsidie was bedoeld, wel de nodige punten opleverde. Het antwoord is neen: een schamele 25 punten van de bezochte landen was Kate Ryans deel. In uw commentaar achteraf was u ontgoocheld, maar bleef u toch bij uw standpunt dat de 60.000 euro geen weggegooid geld was, integendeel. U maakte bekend dat u elke twee jaar via een nog op te richten culturele investeringsmaatschappij geld zult vrijmaken voor een nog betere promotie van de volgende Vlaamse Eurosongkandidaat.

Minister Bert Anciaux: Die maatschappij moet niet meer worden opgericht, ze bestaat al.

Mevrouw Marijke Dillen: Ook de VRT bleef bij het standpunt dat investeren in de Eurovisiesongkandidaat een juiste beslissing was.

Vanuit diverse hoeken is er echter terechte kritiek gekomen op dit aspect van uw beleid. U verantwoordde uw steun met het argument dat dit echt iets betekent voor de muzieksector in Vlaanderen en dat het internationaal doorstromen van het lied van Kate Ryan zal afstralen op andere muziekgroepen in Vlaanderen. Dit is geen juiste motivatie. We kunnen ons echt de vraag stellen in hoeverre deze subsidie een promotie is van Vlaanderen en van de Vlaamse cultuur. Het ging om een leuk lied, maar geen Vlaams of Nederlandstalig lied. Dit staat trouwens haaks op het standpunt van de minister van Media die de terechte overtuiging is toegedaan dat de openbare omroep meer aandacht moet besteden aan het Vlaamse lied.

Op langere termijn betekent deze steun niets voor de muzieksector in Vlaanderen en de andere muziekgroepen. Het zijn ten slotte alleen de zangeres in kwestie en

haar platenfirma die de vruchten plukken van de promotour. En inderdaad, ze heeft al heel wat extra boekingen op zak en haar platenverkoop gaat de hoogte in, wat haar uiteraard van harte gegund is. Het is echter een promotie geweest van Kate Ryan en niet van de Vlaamse muzieksector en andere muziekgroepen in Vlaanderen.

Er moet me nog iets van het hart en ik hoop dat u dit begrijpt. Ik durf dan ook te verwijzen naar uw verleden als voorzitter van een partij waarin het Vlaamse aspect ook heel belangrijk was. Het is geen promotie van Vlaanderen of de Vlaamse muzieksector. Tijdens het songfestival en ervoor waren er geen verwijzingen naar Vlaanderen, integendeel. Het was 'Belgium' en 'Belgium' alleen dat werd gepromoot. Het is dan ook vrij logisch dat er kritiek is gekomen. Er was de kritiek in de media die we allemaal hebben kunnen lezen, maar ook binnen de meerderheid is er blijkbaar geen grote eensgezindheid over uw initiatief. Een lid van de meerderheid stelde dat de subsidie een vergiftigd geschenk was. Door een andere coalitiegenoot werd u bestempeld als 'Minister Flater'.

Minister Bert Anciaux: Wie bedoelt u?

Mevrouw Marijke Dillen: Het is uitvoerig in de pers geweest. Het gaat over de heer Van Rompuy. Ook minister-president Letermé sprak zich niet onmiddellijk lovend uit.

Minister Bert Anciaux: De minister-president heeft me laten weten dat wat in de pers is verschenen, absoluut niet correct is. Ik heb zijn sms daarover nog.

Mevrouw Marijke Dillen: In antwoord op de vraag 'of hij ook niet vond dat er met Ryans afgang 60.000 euro gemeenschapsgeld in rook is opgegaan', antwoordde hij: 'Als u het mij vraagt, heeft Bert Anciaux die 60.000 euro ter plekke in Athene geconsumeerd. Ik heb hem nog gebeld en hij verkeerde toen duidelijk in een goede sfeer'. Een antwoord dat aan duidelijkheid niets te wensen overlaat.

Minister Bert Anciaux: Als u dit leest, moet u toegeven dat dit niet uit zijn mond kan komen, tenzij hij zelf in een heel goede sfeer vertoefde en hij het op een heel grappige manier bedoelde.

Mevrouw Marijke Dillen: Zo is het zeker niet overgekomen. Ik heb ook nergens achteraf een rechtzetting gelezen. Er is ook kritiek gekomen op de wijze waarop de subsidies zijn toegekend. Uw aanpak staat in dit geval haaks op de wijze waarop u doorgaans subsidies voor het internationaal cultuurbeleid toekent. Onlangs

kwam er nog protest van Vlaamse kunstenaars met internationale uitstraling die geen subsidies kregen voor een deelname aan de expositie *Extremities* in Vladivostok. Zelfs hun reiskosten konden niet worden betaald, terwijl er wel een groot bedrag kon worden vrijgemaakt voor het Eurovisiesongfestival.

We mogen ons vragen stellen over de criteria om subsidies in het kader van het internationaal cultuurbeleid toe te kennen. Hoe evalueert u de subsidies die zijn vrijgemaakt om de Belgische kandidaat te promoten? Hebt u daaruit conclusies getrokken? In de pers kon ik lezen dat u de steun voor promotie nog wil vergroten. Klopt dat? Verder stellen we vast dat ook mensen van de meerderheid duidelijk kritiek hebben laten horen. Ik leg nu even de commentaar van de minister-president opzij. Is er wel eensgezindheid over dit punt in de regering?

Minister Bert Anciaux: Afgezien van deze interpellaties heeft niemand ook maar één opmerking hierover gemaakt, noch in de regering, noch in de wandelgangen, noch in de plenaire vergadering. Noch formeel, noch informeel is dat gebeurd. Ik heb er geen probleem mee om kritiek te krijgen, en ik heb alle respect voor de interpellanten. Het is uw taak me te interpelleren over het beleid. Maar ik herhaal het: niemand heeft ook maar één opmerking gemaakt. Ik heb natuurlijk wel het een en het ander kunnen lezen.

Mevrouw Marijke Dillen: In de plenaire vergadering van eind maart was de heer Van Rompuy toch wel vrij duidelijk. Ik verwijs naar het verslag. De heer Bart De Wever was in een opiniestuk overigens ook scherp.

Minister Bert Anciaux: Ik heb die vrije tribune ook gelezen. Niemand heeft tegen mij evenwel ook maar één opmerking daarover gemaakt.

Mevrouw Marijke Dillen: De heren Van Rompuy en De Wever behoren tot de meerderheid. Ze zijn toch vrij prominente leden van die meerderheid?

Ik heb nog een derde vraag. Welke maatregelen hebt u genomen om in het kader van de subsidies voor een deelnemster aan het Eurovisiesongfestival, Vlaanderen en de Vlaamse cultuur te promoten en duidelijk te maken dat het om een Vlaamse inzending ging? Voor deze promotietour waren die waarborgen er niet, integendeel zelfs. Wat is uw evaluatie terzake? Welke beleidsconclusies worden hieruit getrokken?

Ten vierde: u hebt geen subsidies over voor een Vlaams prestigeproject met Vlaamse kunstenaars met internationale uitstraling naar aanleiding van de opening van het Museum of Modern Art in het Russische Vladivostok.

Voor de promotietour van een kandidate voor het Eurovisiesongfestival wordt wel een aanzienlijk bedrag vrijgemaakt. Er zijn met andere woorden geen duidelijke criteria om te bepalen welke projecten wel en welke niet in aanmerking kunnen komen voor steun in het kader van het internationale cultuurbeleid. Vroeger waren die er wel, maar die worden nu niet toegepast. Wat is uw standpunt hierover? Welke initiatieven zijn er genomen om duidelijke en objectieve criteria te hanteren bij het toekennen van financiële middelen?

Ik heb nog een laatste bedenking. Mensen van de openbare omroep hebben mij toevertrouwd dat in het kielzog en los van de officiële VRT-delegatie zestig personen waren uitgenodigd om als gasten van de VRT mee te reizen. Zestig gasten die volledig op kosten van de VRT de delegatie mochten begeleiden en werkelijk in de watten werden gelegd. Deze uitnodiging paste niet in de organisatie en de promotie van het Eurovisiesongfestival. Het was gewoon een extraatje. De transparante werking van de VRT is een grote zorg van de commissie en van alle Vlaamse parlementsleden. Ik wens daarover dus volledige duidelijkheid. Klopt dit verhaal? Wie is uitgenodigd? Klopt het dat er ook leden van uw kabinet aanwezig waren?

Minister Bert Anciaux: Naast mijn vrouw en mezelf was er nog een kabinetsmedewerker aanwezig.

Mevrouw Marijke Dillen: Ik heb er geen bezwaar tegen dat uw echtgenote en u aanwezig waren. Ik wil daarover duidelijk zijn. Er is me evenwel meegedeeld dat er nog andere kabinetsleden aanwezig waren. Waarom heeft de VRT bijkomend nog mensen meegenomen? Dat heeft veel geld gekost. Ik kan u niet vragen wat de kostprijs hiervan is en wie dit heeft betaald, maar ik had hierover toch graag meer vernomen.

De voorzitter: Dat laatste is een vraag voor minister Bourgeois. Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik ben niet ongevoelig voor wat hier is gezegd. Er kunnen terechte bedenkingen worden gemaakt, maar die komen dan wel altijd achteraf. Ik blijf er ook bij dat de collega's hier bijzonder denigrerend over deze sector praten. Het doet me pijn dat dit muziekgenre niet ernstig wordt genomen. Ik wil daarom de minister bedanken voor het signaal dat hij heeft gegeven. Ik geef toe dat ook ik niet gelukkig was met het uitgekeerde bedrag. Ik vond dat het veel geld was. Maar wat is veel? Ik krijg zelfs de hele begroting niet gelezen. Ik durf geen vergelijkingen met andere uitgaven te maken. En er wordt wel meer geïnvesteerd in zaken die het commercieel niet goed doen.

Een eerlijke evaluatie is nodig. Ik denk dat er wat schort aan het hele systeem. Ik denk niet dat we een kans maakten om te winnen. Het Vlaamse publiek heeft Kate Ryan uitgekozen. Het blijft natuurlijk een Belgisch evenement. Maar dat geldt ook voor het voetbal. Dat zijn nu eenmaal de afspraken. Waarom zouden we in die sector niet mogen investeren? Als het over voetbal zou gaan, zou geen mens opmerkingen maken. Daarom hoop ik dat het positieve signaal van de minister een vervolg krijgt. Misschien kan de VRT worden aangemoedigd om meer te doen voor het Vlaamse lied. Het was in dit geval wel geen Vlaams lied, maar dan toch een Vlaams product.

Op dit ogenblik doet de VRT weinig, om niet te zeggen niets. Het signaal van de minister moet de VRT oppikken. De kritiek over dat signaal die ik heb gekregen, komt niet van Jan met de pet maar van journalisten. Iedereen was erg ontgoocheld dat Kate Ryan niet heeft gewonnen. Om de twee jaar zijn we ontgoocheld. Dat mag evenwel geen reden zijn om de hele zaak overboord te gooien. Ofwel doe je mee, ofwel doe je zoals de Italianen en organiseer je een San-Remofestival voor Italianen alleen. Die keuze moet de openbare omroep maken.

Het gaat dan niet op nu te komen zeggen dat er met geld is gemorst. Als we meedoen, moet er ook wat geld geïnvesteerd worden. Anders blijven we beter thuis. De RTBf heeft destijds erg met geld gemorst, want ze zijn nog altijd de geschiedenis met Sandra Kim aan het vertellen. Financieel is dat nog altijd niet rond.

De recente ondersteuning van de Vlaamse Eurosongkandidate was echter een terechte investering, en ik blijf erin geloven. Ik ben de minister dan ook dankbaar. Wel hoop ik dat het signaal dat wordt gegeven, ook op de lange termijn ernstig wordt genomen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, er is al veel gezegd over de kniezwengel en de bijdrage, en er zijn in de pers heel wat grapjes over gemaakt. Mevrouw Hermans en ik stelden op 26 januari 2006 vragen om uitleg over de ondersteuning van de Eurovisiesongkandidaat en over de ondersteuning van Vlaamse artiesten volgens het zogenaamde IJslandmodel. We waren toen vragende partij om iets te doen voor het Eurovisiesongfestival of althans te bekijken wat er mogelijk was. We vonden dat we niet de neus mogen ophalen voor populaire muziek. We zijn dan ook blij dat er iets gebeurd is (*Hand.* Vl. Parl. 2005-06, nr. C114, 30).

Wel schrok ik van het bedrag van 60.000 euro toen dat in de krant verscheen. Ik vroeg me af wat daar allemaal mee gedaan zou worden. Er werd in deze commissie

gevraagd om via de vele internationale journalisten die daar aanwezig zijn, Vlaanderen cultureel en toeristisch op de kaart te zetten, bijvoorbeeld door de verspreiding van persmappen. Daarin zou aandacht kunnen worden besteed aan onze export. Er was een kans om dat te doen, vermits er 2.000 internationale muziekjournalisten aanwezig waren. Misschien is het ook gebeurd – ik weet het niet – maar in de toekomst kan daaraan gedacht worden. Als daar ter plaatse een of ander Vlaams feestje wordt georganiseerd, wat wel degelijk gebeurt, dan is dat een uitgelezen kans om promotie te maken voor artiesten van eigen bodem die we willen exporteren, en voor onze toeristische producten.

In de commissie werd destijds ook gezegd dat er aan die tour een videoclip kan worden gekoppeld om – ik citeer – ‘de specifieke culturele eigenheid en de culturele trekpleisters van Vlaanderen te laten zien.’ Ik heb in de videoclip geen Vlaamse palmbomen gezien. Misschien kan daar in de toekomst wel rekening mee worden gehouden. Mijnheer de minister, misschien is er een evaluatie gemaakt. Welke plus- en de minpunten zijn daarbij naar voren gekomen?

Iedereen hier, ook de leden van de oppositie, heeft gezegd dat we onze neus niet mogen ophalen voor populaire muziek. Dat is een belangrijk signaal. Mevrouw Hermans zei dat er op de VRT meer muziekprogramma's moeten komen waarin artiesten hun eigen ding kunnen doen. Op dit ogenblik bestaat dat niet. Ze moeten in tv-programma's nog altijd liedjes zingen van andere artiesten, en kunnen met moeite hun eigen muziek brengen. Dat moet geëvalueerd worden.

Een andere vraag, mijnheer de minister, is uit welk potje die 60.000 euro komt. Komt dat uit het Kunstdecreet? U antwoordde toen dat het Kunstdecreet voorziet in de mogelijkheid om een bijdrage te leveren voor de reiskosten en internationale projectsubsidies toe te kennen. Wat zijn de criteria daarvoor?

Minister Bert Anciaux: De reiskosten vallen niet onder het Kunstdecreet, maar onder de middelen voor het internationaal beleid.

De heer Johan Verstreken: Verder in het verslag van die commissievergadering lees ik over Poppunt Vlaanderen 2006 dat u van de kredieten voor het internationaal cultuurbeleid 300.000 euro hebt voorbehouden voor ondersteuning. Komt dit bedrag misschien daaruit? U zei toen ook dat er formeel een aanvraag kon worden ingediend wanneer bekend zou zijn wie ons land zou vertegenwoordigen. Werd er een aanvraag ingediend? Wie deed dat, de artiest zelf, de VRT of de platenfirma? Wat is uw evaluatie, en wat zijn daarbij de criteria?

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mevrouw Hermans, u zei dat de hoofdinterpellanten een zekere afkeer lieten blijken ten aanzien van het genre. Ik citeer letterlijk de woorden van de heer Stassen: 'Ik deel niet het postmodernistische *dédain* ten opzichte van dit genre muziek.' Mevrouw Dillen had het over het Nederlandstalige karakter, en alleen daarover. Er is dus niets gezegd over het soort muziek. Integendeel, dit soort populaire muziek moet steun genieten, aangezien het gedragen wordt door een grote massa. Zelf houd ik er nochtans niet van, met al die rare pakjes en zo. Volgens mij is het Eurosongfestival sinds 1973 of 1974 aan het verwateren. Maar dat is iets geheel anders. Iedereen denkt daarover wat hij wil.

De vragen die de heer Stassen heeft opgeworpen, zijn heel legitiem. Ik heb getracht zijn redenering te volgen. Als ik het goed begrijp, mijnheer de minister, komen we met wat u nu gedaan hebt naar aanleiding van het Eurosongfestival, in een nieuw soort systeem van subsidiëring, die buiten alle andere categorieën valt. Dat is van essentieel belang. Ik hoop dat u daar, ook voor uzelf, een redelijk antwoord op kunt geven. Anders wordt u weer het slachtoffer van de perceptie, zoals dat vele politici overkomt. De mensen zullen zeggen dat Bert Anciaux impulsief heeft gehandeld, en zich afvragen uit welk potje hij dat geld nu weer heeft gehaald. Ze zullen willen weten waarom u het gedaan hebt voor het ene, en niet voor het andere. Ik zal dan ook aandachtig luisteren naar uw antwoord.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de voorzitter, ik wens niet in te gaan op de grond van de vragen, maar toch dit. Mijnheer de minister, op het ogenblik dat het Eurosongfestival zich afspeelde, was ik in Shanghai in China. Daar zag ik op de televisie Kate Ryan en u. Misschien is dat u een troost. (*Gelach*)

Kate Ryan – u niet – heeft ook in de Chinese kranten gestaan. Slechts twee deelnemers stonden met hun foto in de krant, namelijk de Zweedse – een schone madam – en Kate Ryan. Een ding is echter jammer. Er werd altijd gesproken over de Belgian delegation. 'Flanders' werd niet genoemd. Maar we waren toch al in beeld.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, collega's, aangezien de interpellaties elkaar overlappen, stel ik voor ze gezamenlijk te beantwoorden en waar nodig expliciet te verwijzen naar de deelvragen.

Zoals u wellicht weet, heb ik vorig jaar door mijn admi-

nistratie een lijst laten maken van alle internationale initiatieven en engagementen. Deze oefening nam veel tijd in beslag, maar liet me toe om enerzijds orde te scheppen in een beleid waarmee we de laatste jaren op teveel fronten tegelijkertijd aanwezig wilden zijn en anderzijds vanuit een drietal krachtlijnen een beleid uit te tekenen voor de komende jaren.

De hertekening van het internationaal cultuurbeleid is al enkele malen ter sprake gekomen en is uitdrukkelijk in de beleidsnota en de beleidsbrief opgenomen. De drie krachtlijnen van dat internationaal cultuurbeleid zijn als volgt te omschrijven. De eerste is de ondersteuning en promotie van ons artistiek kapitaal en potentieel op de representatieve en indicatieve buitenlandse podia. Een tweede krachtlijn is prioritaire aandacht voor onze preferentiële landen, met name de Franse Gemeenschap, Nederland, Marokko, Zuid-Afrika en – zeker na vandaag – China. (*Gelach*).

De derde krachtlijn houdt specifieke aandacht in voor initiatieven die vertrekken vanuit samenwerkingsontwikkeling. Voor deze initiatieven focus ik mij in het bijzonder op noordelijk en zuidelijk Afrika, maar meer projectmatig en beperkt vallen ook Kongo en de Koerdische gemeenschap onder deze krachtlijn.

Het spreekt voor zich dat deze drie sporen niet los van elkaar functioneren en elkaar in specifieke projecten kunnen versterken. Zo kan een project binnen een prioritair land als Zuid-Afrika onder de noemer vallen van samenwerkingsontwikkeling en gerealiseerd worden door een organisatie of een kunstenaar die zich hiermee kan profileren in het buitenland. Met de oprichting van een Vlaams-Marokkaans huis in hartje Brussel brengen we dan weer relevante Marokkaanse actoren met onze culturele spelers in contact en versterken we constructief de interculturele dialoog. Het optimaliseren van de werking van de Brakke Grond en de Buren kadert in dezelfde filosofie maar dan met de noorderburen. Een klein land heeft immers veel buitenland en het binnenhalen van dat buitenland in onze cultuurhuizen behoort evenzeer tot ons internationaal cultuurbeleid als het ondersteunen en faciliteren van onze kunstenaars in het buitenland.

De vraag naar aanleiding van de ondersteuning van onze kandidate voor het Eurovisiesongfestival situeert zich binnen de eerste krachtlijn. Ik wil nu eerst meer in detail het beleid toelichten waarmee ik onze kunstenaars wil ondersteunen op de buitenlandse podia. Ik vertrek van het ruime beeld om te benadrukken dat dit initiatief geen losse flodder is maar aansluit bij een totaalvisie op het internationale cultuurbeleid. De ondersteuning van onze Eurosongkandidate is daarin natuurlijk niet het belangrijkste punt maar past wel

volledig in het totaalplaatje en in de krachtlijnen van ons beleid ter ondersteuning van onze kunstenaars op de buitenlandse podia.

Ik heb al vaak beklemtoond dat ik ondersteuning wil geven aan alle waardevolle initiatieven, gaande van strikt professionele projecten al dan niet met commerciële mogelijkheden tot opportuniteiten vanuit het semi-professionele veld. Ik denk dat ik daarvoor de laatste jaren ook heb voorzien in de nodige middelen, maar een cultuurbeleid vereist een zeer divers aanbod en ondersteuning.

Organisaties die structureel gesubsidieerd worden binnen het Kunstendecreet werken met een enveloppefinanciering, wat concreet betekent dat hun internationale ambities gerealiseerd moeten worden binnen hun reguliere werking. We hebben daarvoor tijdens deze en de vorige legislatuur ook voorzien in de nodige forse verhogingen van de middelen voor de kunsten in het algemeen en het Kunstendecreet in het bijzonder. Ik wijs erop dat de structurele middelen en de projectmiddelen – en dan heb ik het dus zelfs nog niet over de internationale – op 6 jaar tijd voor alle kunstrichtingen werden verdubbeld.

Daarnaast wil ik zelf ook proactief een aantal internationale initiatieven steunen. Ook dat staat met zoveel woorden in de beleidsnota en in de beleidsbrief. Ik wil dus niet louter en alleen een internationaal cultuurbeleid dat ondersteunend werkt in functie van de vraag, ik wil een proactief Vlaams internationaal cultuurbeleid realiseren. Ik denk hierbij aan de collectieve promotie van onze kunstenaars op de belangrijkste manifestaties die vanzelfsprekend verschillen van discipline tot discipline. Zo wil ik voor de podiumkunsten, en ook dat werd hier reeds besproken, jaarlijks het festival van Avignon steunen, en wel rechtstreeks. Ik heb het dus niet alleen over de kunstenaars die vanuit de Vlaamse Gemeenschap naar daar gaan, ik wil het festival van Avignon structureel ondersteunen, maar enkel op voorwaarde dat Vlaamse actoren er een belangwekkend podium krijgen.

Voor de muziekwereld moeten we dan weer inzetten op de beurzen van de Midem in Cannes en/of de Popkomm in Berlijn. De internationale trefpunten voor de letteren liggen dan weer in Frankfurt, Bologna en Angoulême. Voor de beeldende kunsten blijven vanzelfsprekend Venetië en Kassel onmisbaar. Deze plekken van aandacht kunnen wijzigen, in functie van de uitstraling van deze plekken. Een permanente dialoog met het veld en de steunpunten moet mij attent maken op veranderingen binnen deze dynamische werelden zodat we flexibel en gevat kunnen reageren en de vinger aan de pols kunnen houden.

De verklaring waarom ik het project Extremités in Vla-

divostok niet steun, volgt ook uit de vermelde redenering. Het project kreeg zowel van de bevoegde beoordelingscommissie als van de administratie een negatief advies. Ik loop daar niet vaak mee te koop, maar ik denk dat ik in dezen het verslag mag en moet citeren. 'Dit project weet de commissie niet te overtuigen. Het gaat om een plek die nog moet opstarten, die nog geen positie heeft verworven binnen de internationale hedendaagse kunstscène, en die dus beleidsmatig geen prioritair belang kent. Het engagement van de deelnemende kunstenaars, om mee de opstart van deze tentoonstellingsplek te dragen, is lovenswaardig. Voor de ontwikkeling en promotie van de oeuvres van de kunstenaars in kwestie, of voor de internationale promotie van de hedendaagse Vlaamse beeldende kunstsector in het algemeen, is het belang van deelname aan deze expositie echter te gering.'

Ik geef u dit citaat omdat de mensen van die beoordelingscommissie echt met hart en ziel voor deze sector gaan. Als de beoordelingscommissie en de administratie mij een negatief advies geven van deze aard, denk ik dat het heus wel terecht is om geen extra ondersteuning te geven. Zoals u weet, mevrouw Dillen, is er trouwens net wat de beeldende kunsten betreft, geen sprake van een verdubbeling maar van een verveelvoudiging van de middelen. Ere wie ere toekomt, het is minister Dewael die is begonnen met het opwaarderen van de beeldende kunsten. Verhoudingsgewijs was er een immense achterstand die we toch wel met sneltreinvaart aan het inlopen zijn. Ondanks de bijkomende mogelijkheden, heeft men toen geoordeeld dat men het niet moet doen.

Het project ontving vorig jaar 7500 euro steun voor de reis- en verblijfskosten van de kunstenaars die op locatie aan prospectie gingen doen. Bij het toekennen van deze subsidie hebben we hen erop gewezen dat dit geen garantie was voor bijkomende steun voor het project. Wanneer een nieuw museum dat zichzelf internationaal noemt, beslist om te openen met befaamde Vlaamse of andere kunstenaars, juich ik dat toe, maar het behoort ook tot de internationale geplogenheden dat de initiatiefnemer daarvoor de nodige kredieten uittrekt.

Ik heb een belangrijk budget van 200.000 euro uitgetrokken voor punctuele tussenkomsten voor de vele tientallen semi-professionele initiatieven in het buitenland. Een tussenkomst voor vervoer en verblijf zorgt ervoor dat kleine muziek- en theatergroepen een eerste kans krijgen om zich te bewijzen buiten Vlaanderen.

Kate Ryan heeft van dat geld geen euro gekregen. We hebben immers haar promotietour gesteund.

Mevrouw Marijke Dillen: Ik hoop dat het niet voor niets was.

Minister Bert Anciaux: Ik heb toch met enige trots gezegd dat het niet voor niets is geweest. Jaren geleden heeft de Vlaamse Gemeenschap eens stevig geïnvesteerd in Luc Tuymans. Die plukt daar ook de vruchten van, zelfs in die mate dat hij nu geen subsidie meer nodig heeft. Ik wou dat ik dat voor alle kunstenaars kon doen.

Ook op het eerste gezicht zogenaamd succesvolle commerciële initiatieven hebben vaak een duwtje in de rug nodig, een allerlaatste katalysator die het mogelijk maakt door te stoten tot de eredivisie op Europees en wereldniveau. Ook daar wil ik ondersteuning geven, zij het bij voorkeur via het nieuwe instrumentarium van de cultuurindustrie, die eerder vanuit investering vertrekt dan vanuit subsidieverstrekking. In die context wil ik de steun voor de kandidate voor het Eurovisiesongfestival situeren. Die ondersteuning moet als een proloog voor ons cultuurinvesteringsbeleid worden beschouwd.

Mevrouw Dillen, ik wil u erop wijzen dat de oprichting van CultuurInvest eind maart is goedgekeurd door de Vlaamse Regering en dat er op dit moment zeer hard wordt gewerkt om onmiddellijk na de zomervakantie operationeel te zijn. Er kunnen nu al dossiers worden ingediend.

Ik wil verwijzen naar mijn antwoorden tijdens de commissievergadering van 26 januari op vragen over deze kwestie van mevrouw Hermans en de heer Verstreken. Ook de heer Vanackere heeft deze kwestie al onder de aandacht gebracht. Ik ben toen uitvoerig ingegaan op mijn motieven om het populaire muziekgenre in Vlaanderen eveneens te ondersteunen op de buitenlandse podia. Er is me toen gevraagd wat ik zou doen indien men mij zou vragen om de Eurovisiesongfestivalkandidaat te ondersteunen. Ik heb toen gezegd dat ik vind dat er daarvoor ook steun van de Vlaamse Gemeenschap moet zijn. Ik heb daarop geen enkele negatieve reactie gekregen vanuit de commissie. Ik druk me dan nog voorzichtig uit, want eigenlijk stemde iedereen daarmee in

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Misschien hadden we een collectief moment van zwakte.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Arckens, daar kunt alleen u over oordelen. *(Gelach)*

Ik herinner me alleszins dat dit standpunt op de unaniem goedkeuring kon rekenen van deze commissie en dus ook van de meerderheid. Uiteraard heb ik ook geluisterd naar de kritische stemmen in verband dit initiatief, maar die konden me niet overtuigen om in de toekomst af te

zien van ondersteuning van de meer populaire cultuurvormen.

Mevrouw Dillen, op 15 maart stelde u een actuele vraag tijdens de plenaire vergadering. De inhoud daarvan was identiek aan die van uw interpellatieverzoek. Ik kan alleen maar herhalen wat ik toen heb gezegd, namelijk dat ik graag degene zou zijn die de populaire muziek verdedigt in de context van een totaal cultuurbeleid dat zeer divers moet zijn en dat niet neerkijkt op sommige populaire richtingen.

Mevrouw Marijke Dillen: In het verslag van de plenaire vergadering van 15 maart staat dat u noteert dat het Vlaams Belang zich distantieert van populaire muziek. Daar hebt u ons toen van beschuldigd, maar dat komt niet overeen met de werkelijkheid.

Minister Bert Anciaux: Misschien had u daarvoor iets grofs gezegd over populaire muziek.

Mevrouw Marijke Dillen: Dat was niet het geval.

Minister Bert Anciaux: Dan heb ik me vergist. Ik kan dat niet bevestigen. Ik heb die tekst hier niet. Uw interpellatie wekt trouwens de indruk dat u zich distantieert van populaire muziek, maar dat is dus niet het geval.

Ons partnerschap met de openbare omroep en de platenmaatschappij in dit project kan ik alleen maar positief evalueren. De steun is efficiënt gebruikt. Het bewijs daarvan is de arbeidsintensieve promotour met haltes op twaalf relevante mediaplatforms en met spin-offs in de plaatselijke media en de geschreven pers.

De passage van Kate Ryan is niet onopgemerkt gebleken en zal sporen nalaten. Daar was het ons uiteindelijk allemaal om te doen. We hebben trouwens altijd gesproken over inspanningsverbintenissen en niet over resultaatsverbintenissen. Dat laatste zou trouwens on gepast zijn omwille van het precaire karakter van een wedstrijd en het vigerende televotingstelsel. Het blijft een wedstrijd en die moet altijd worden gespeeld. Ze kan dus ook worden verloren.

Dit initiatief, collega's, lijkt me voor herhaling vatbaar. Het spreekt voor zich dat ik de gedetailleerde evaluatie van de VRT afwacht vooraleer uitspraken te doen over de toekomst, maar hoe dan ook zal ik blijven ijveren voor een ondersteuning van onze populaire muziekgenres in Vlaanderen en op de buitenlandse podia.

Ik wil erop wijzen dat de gemeenschappelijke investering er ook toe heeft geleid dat de dag na het Eurovisiesongfestival de directeur Televisie van de VRT een

zevensprong heeft voorgesteld ter ondersteuning van de populaire Vlaamse Nederlandstalige en anderstalige muziek. De steun die we hebben gegeven, heeft dus heel wat losgeweekt en heeft een katalysatorfunctie gehad. Ik ben er dan ook van overtuigd dat er inderdaad een positieve ondersteuning door de Vlaamse Gemeenschap nodig is van de Vlaamse muziekindustrie en van het populaire muziekgenre.

Ik vind niet dat de interpellaties vandaag ten onrechte worden gehouden. Ik vind de vragen over hoe die steun past in het globale cultuurbeleid helemaal terecht. Ik heb geprobeerd duidelijk te maken dat dit wel degelijk een plek in het internationaal cultuurbeleid verdient. Ik zal hier nog even dieper op ingaan.

Ik ben een beetje geschrokken van wat ik het beerputsyndroom noem. Ik zal een extreem voorbeeld geven van de kritiek die is uitgebracht. Mensen die sterk bij de werking van de Vlaamse Opera betrokken zijn, hebben verklaard dat ze het schandig vinden dat ik 60.000 euro voor de ondersteuning van de promotietour van Kate Ryan heb uitgetrokken, terwijl ik geen euro voor de ondersteuning van de Vlaamse Opera over heb. We moeten dit in de juiste proporties zien. We geven jaarlijks terecht 14,5 miljoen euro ondersteuning aan de Vlaamse Opera. Desondanks durven mensen die bij de werking van de Vlaamse Opera betrokken zijn publiek beweren dat Kate Ryan voor 60.000 euro en de Vlaamse Opera voor nul euro wordt ondersteund. Ik heb het hier niet over het publiek van de Vlaamse Opera. De mensen die deze verklaringen hebben afgelegd, grijpen de ondersteuning van Kate Ryan aan om hun walging te uiten. Dit heeft niets meer met een objectief debat te maken. De manier waarop de ondersteuning van Kate Ryan is uitvergroet, maakt duidelijk hoe groot de onverdraagzaamheid binnen dit veld is. De onderlinge afgunst heeft me sterk verbaasd.

Mevrouw Dillen heeft me publiek een vraag over de ondersteuning van Kate Ryan gesteld. Sindsdien heb ik in artikels van journalisten en in lezersbrieven massaal hetzelfde argument gelezen. Ik laat me niet leiden door lezersbrieven, maar ik ben er soms wel gevoelig voor. Iedereen weet dat een instrument als de lezersbrief niet zo vaak wordt gehanteerd om geluk uit te drukken. Mensen schrijven vaak lezersbrieven om hun ergernis kenbaar te maken. Dit is een objectieve vaststelling. De schrijvers van de lezersbrieven waarover ik het hier heb, ergeren zich aan de ondersteuning van Kate Ryan. Ze zijn van mening dat fundamentele problemen in onze samenleving meer geld nodig hebben dan een promotietour. Dit is echter een gevaarlijke redenering.

Zolang ergens in de wereld kinderen van honger sterven, zal ik me vragen blijven stellen over het geld dat wij hier

uitgeven. Dit geldt evenzeer voor de ondersteuning van bedrijven of voor welke ondersteuning door de Vlaamse Gemeenschap dan ook. Ik zal me echter altijd verzetten tegen de sfeer die, onder meer door deze lezersbrieven, is gecreëerd. Bepaalde briefschrijvers laten uitschijnen dat cultuur een luxe is. Kunst en zelfs populaire muziek zijn voor hen een luxe zolang er noden in de samenleving zijn. Ik verzet me hiertegen. Een samenleving zonder cultuur kent ook armoede, namelijk geestelijke armoede. Het geluk van de mensen wordt niet steeds door het bruto nationaal product bepaald. Soms vind ik dat onze samenleving op dit vlak beter een ander normbesef zou hanteren.

Ik ben hier wrevelig om want de daarnet geschetste redenering kan tot in het absurde worden doorgetrokken. In het buitenland hebben bepaalde extreemrechtse partijen reeds dergelijk gedrag tentoongespreid. Zolang er andere noden zijn, moet elke mogelijke ondersteuning van kunst of cultuur verdwijnen. Ik stel enkel vast dat sommige gemeentebesturen in het buitenland onmiddellijk na hun aantreden de geldkraan hebben dichtgedraaid. Het doortrekken van deze redenering kan tot gevaarlijke situaties leiden.

De nieuwe beleidslijn voorziet in ondersteuning voor de culturele producten die naar belangrijke internationale evenementen worden gestuurd. Deze beleidslijn zal ten uitvoer worden gebracht. In het internationaal cultuurbeleid heb ik deze beleidslijn trouwens al geleidelijk aan ingevoerd.

Wat populaire muziek betreft, zijn er niet zoveel dergelijke evenementen. We kunnen allemaal onze bedenkingen bij het Eurovisiesongfestival hebben. Tegenwoordig komen op dit festival verschillende genres binnen de populaire muziek aan bod. De winnaar van dit jaar bewijst dit. De aanwezigheid van verschillende genres zal niet dalen. Het Eurovisiesongfestival is zonder twijfel het festival met de grootste uitstraling en het grootste publieksbereik. Dit is een objectief waarneembaar feit.

De vergelijking met sport spreekt voor zich. We hebben decretaal voorzien in een bijkomende subsidiëring voor het organiseren of het deelnemen aan een aantal internationale sportmanifestaties, zoals een Europees kampioenschap of een wereldbeker. Dit staat los van de individuele atleten die aan deze wedstrijden deelnemen.

Hiervoor worden uiteraard criteria gehanteerd. We kunnen echter moeilijk stellen dat voor de selectie van Kate Ryan geen objectief criterium is gehanteerd. We kunnen bedenkingen bij het gehanteerde criterium hebben. Ik aanvaard die bedenkingen. We kunnen

echter moeilijk stellen dat er geen objectieve selectie heeft plaatsgevonden. Kate Ryan is door een ruime jury beoordeeld. De minister van Cultuur heeft niet bepaald wie als zijn protégé aan het Eurovisiesongfestival mag deelnemen. Sommige commentatoren laten uitschijnen dat ik een privé-vriendin naar het Eurovisiesongfestival heb gestuurd. *(Opmerkingen)*

Ik heb het niet over de aanwezigen. Daarvoor ligt het niveau in deze commissie toch iets te hoog. Ik heb dit in bepaalde artikelen gelezen. *(Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen en van minister Bert Anciaux)*

Ik vind niet dat dit haaks op het sportbeleid staat. Het gaat hier om een onderdeel van het beleid. Ik heb al uitdrukkelijk verklaard wat het zwakke punt in de ondersteuning is geweest. Ik was iets te laat met het instrument CultuurInvest. Had ik de ondersteuning via de cultuurindustrie kunnen verlenen, had daar allicht niemand een probleem mee gehad. Ik heb uitdrukkelijk in een bedrag van 200.000 euro voor de ondersteuning van commerciële tours ter promotie van populaire muziek voorzien. Dit bedrag zou in de toekomst moeten worden overgeheveld naar of geïntegreerd in de cultuurindustrie.

Het gaat hier om grote groepen die Vlaamse muziek op wereldniveau brengen. We hebben het hier al vaak over het IJslandmodel gehad. Gezien de IJslandse afvaardiging naar het Eurovisiesongfestival, is dit model misschien ook aan evaluatie toe. De IJslandse zangeres is tijdens het festival in ieder geval opgevallen.

Dat IJslandmodel heeft op het vlak van pop en rock alleszins de wereld veroverd. Op vraag van deze commissie, en meer specifiek van de heer Schueremans, hebben we in een aantal investeringsinstrumenten voorzien voor 2006. Vanaf 2007 probeer ik deze te integreren in CultuurInvest. Dat maakt dus deel uit van het budget voor het internationale cultuurbeleid.

Ik ben inderdaad uitgenodigd, samen met mijn echtgenote en slechts één kabinetsmedewerker. Ik heb daar zelf regisseur moeten spelen voor TerZake, want er was niemand anders beschikbaar. Ik heb dat met buitenlandse journalisten moeten regelen.

Mijnheer Stassen, we hebben een aantal werkplaatsen voor beeldende kunsten, zoals in Amsterdam of New York, waarmee we structureel contracten hebben afgesloten. De kunstenaars die daarheen gaan, worden niet door ons, noch door een beoordelingscommissie geselecteerd, maar door de werkplaatsen zelf. Ook daar is er dus geen sprake van de klassieke weg waarbij een dossier wordt ingediend en behandeld door een beoordelingscommissie. Wel is er een algemene beoordeling van

de kwaliteit door die werkplaatsen. Volgend jaar zal er geen ondersteuning zijn. Het jaar daarop wel. Dan zou dit moeten zijn overgenomen door CultuurInvest.

Om de zaken in verhouding te plaatsen, wil ik ten slotte opmerken dat Oekraïne 2 miljoen euro had vrijgemaakt ter ondersteuning van zijn zangeres.

Ik blijf erbij dat dit wél een katalysator kan zijn voor populaire muziek. Deels is het dit ook geweest.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik probeer u te volgen. Ik probeer de poging te appreciëren om de door u gemaakte keuze te verantwoorden, met een heel uitgebreide uitleg, als een deel van het internationale beleid. Ik vind ze, om het zacht uit te drukken, echter niet echt overtuigend.

U beschouwt dit als een proloog op de investeringsmaatschappij. Als dit de wijze is waarop u zult omgaan met investeringen in cultuurproducten, wat die ook mogen zijn, dan houd ik mijn hart vast. Ik hoop dat dit geen proloog is geweest, maar een probeersel dat niet voor herhaling vatbaar is.

Ik weet niet of u aanwezig was in de commissie, maar ik vond het toen onwaarschijnlijk dat een minister van Cultuur geld zou geven, naast de VRT en naast de platenmaatschappij, om godbetert een kandidate voor het Eurosongfestival te steunen. Zij krijgt via de VRT en dergelijke al een airplay. Op dat laatste had ze natuurlijk recht. Ik vond dat zo onwaarschijnlijk dat u dat zou doen. Ik dacht: zo dom zal hij toch niet zijn.

Dat u veel reacties krijgt, heeft te maken met de wijze waarop u dit hebt aangebracht. Mocht u een doodgewone persmededeling hebben gemaakt, waarin u zei dat u 60.000 euro had gegeven, met de redenen waarom u dat had gedaan, dan had u natuurlijk niet het soort reacties gekregen dat u nu krijgt. U hebt er alle voorpagina's van de kranten mee gehaald. Ik gun u dat.

Minister Bert Anciaux: Dat is niet correct. Ik word tientallen malen in de pers geconfronteerd met zaken waarover ik niet communiceer. Ik heb heus niet altijd die neiging. Indien ik dat had gedaan zonder enige persmededeling, dan had ik het verwijt gekregen dat ik daar niet over had gecommuniceerd. Dan was de heisa minstens even groot geweest.

Mevrouw Marijke Dillen: Er is een verschil tussen een persmededeling en een persevenement.

Minister Bert Anciaux: Het persevenement waarover

u het hebt, was een heel klassieke persconferentie, waarop we de hele pers de mogelijkheid hebben gegeven om vragen te stellen. Er kwam zelfs applaus. Dat had ik nog nooit meegemaakt. Dat was waarschijnlijk voor de ogen van Kate, en niet voor de mijne.

De heer Jos Stassen: Ik blijf erbij dat de manier van voorstellen heeft geleid tot meer reacties.

U zou eens moeten herlezen wat de administratie heeft geschreven over het niet-deelnemen aan Vladivostok. Alles wat zij daarover zegt, valt toe te passen op de keuze met betrekking tot het Eurosongfestival. Eigenlijk zegt u geen beoordelingscommissie nodig te hebben, daar het publiek heeft geoordeeld, via televoting. Als dat de nieuwe bestuursstijl wordt, en u hebt daar een meerderheid voor, dan doet u dat maar.

Ook bij populaire muziek is er sprake van kwaliteit en kitsch. Mensen zullen daarover van mening verschillen. Het is aan de overheid uit te maken welk soort populaire muziek ze zal ondersteunen. Ik hoop dat daarbij niet het publiekssysteem wordt gehanteerd. Ik betwijfel heel sterk dat wat u nu hebt gedaan een katalysator is voor populaire muziek in Vlaanderen. Ik zie echt niet hoe het een katalysator zou kunnen zijn. Als u een meerderheid hebt voor die keuze, dan moet u dat maar doen.

U hebt een uitgebreide poging gedaan om dit te situeren binnen het internationale cultuurbeleid. Ik vind ze echter niet echt overtuigend. Ik vind het zeker geen goede voorbode van de wijze waarop u zult werken met een culturele investeringsmaatschappij. Ik gun Kate Ryan alle succes. Ik gun haar dat ze zoveel platen zou verkopen als in het verleden. Daarover gaat het niet. Dit zal echter geen katalysator zijn voor de Vlaamse muziek. Daar zijn andere initiatieven voor nodig. Wat de VRT doet met zijn vrijdagavondprogramma's is één van die pogingen. Wat wordt gedaan met een aantal goede muzikanten, vaak muzikanten die Engelstalig werk brengen, zoals Admiral Freebee, is ook goed. Het Eurosongfestival is natuurlijk leuk, maar het is aan de VRT om die promotie te doen. Daar krijgt de zender geld voor. Ik vind dit echter geen taak voor u, als minister van Cultuur.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Voor alle duidelijkheid: ik steun uw standpunt dat cultuur niet mag worden beschouwd als een luxe, die onaanvaardbaar zou zijn zolang er nog andere noden bestaan in de samenleving. Er mag echter ook niet worden overdreven in de andere richting.

De essentie van het verhaal is dat er een ondersteuning

ter waarde van 120.000 euro is gekomen vanwege de Vlaamse Gemeenschap.

Minister Bert Ancliaux: Ik weet het niet zeker. Ik weet niet hoe die andere 60.000 euro is verdeeld tussen de platenfirma en de VRT.

Mevrouw Marijke Dillen: Alleszins is er meer dan 100.000 euro naar de Eurosongfestivalkandidaat gegaan. We kunnen dat nakijken in de VRT-begroting. Het is dan toch vrij logisch dat daar zeer veel kritiek op komt.

U zegt terecht dat mensen die lezersbrieven schrijven niet gelukkig zijn, althans niet over het onderwerp in kwestie. Lezersbrieven worden meestal geschreven om een bepaalde vorm van kritiek over een bepaald onderwerp te geven. Ik spreek niet over de afgunst die in het veld bestaat, daar ben ik onvoldoende van op de hoogte. U hebt gelijk wanneer u het voorbeeld van de Vlaamse Opera aanhaalt om aan te tonen hoe een deel van de cultuursector de kritiek tot in het absurde heeft doorgetrokken.

Ik ben een vrij actief lid van de commissie voor Welzijn en zie daar heel veel schrijvende dossiers. Het is vrij logisch dat mensen die al jaren wachten op het lenigen van hun noden, sommigen al van in 2000, kritiek uiten op het subsidiëren van een eenmalig evenement. De essentie is dat het niet gaat over de promotie van een beginnend, jong talent in de sector van de populaire muziek maar om de promotie van een artieste – en ik ben blij voor Kate Ryan – die al internationale bekendheid had en in het buitenland al platen heeft verkocht, gouden platen heeft gekregen en hits gescoord.

Ik steun de opmerking van de heer Stassen en geloof ook helemaal niet in het katalysatoreffect voor de Vlaamse populaire muziek. Als ik goed ben ingelicht, heeft de heer Mary reeds vorig jaar aangekondigd dat de VRT daar meer aandacht aan ging besteden. Dat is hier absoluut geen nieuw argument.

Mijnheer de minister, ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag welke waarborgen er waren ingebouwd om de Vlaamse cultuur en de Vlaamse muzieksector binnen de populaire muziek te promoten. Het was de bedoeling duidelijk te maken dat het om een inzending van Vlaanderen ging, dat was een van de argumenten die u hebt gebruikt in uw antwoord van maart jongstleden. Ik sta niet alleen in mijn kritiek, ook andere leden van de meerderheid hebben gezegd dat Vlaanderen helemaal niet aan bod is gekomen. Het is misschien wel leuk dat u als minister van Cultuur in Shanghai op

de televisie bent geweest, maar dat is geen uitstraling van Vlaanderen en de Vlaamse cultuur.

We hebben geen antwoord gekregen op de bedenking hoe het zat met de hele delegatie van de VRT. Dat verwacht ik ook niet want het is niet uw bevoegdheid. Er is een hele delegatie, naast de officiële meegegaan. Onze collega zal dat wel aan de bevoegde minister vragen. Vanuit uw kabinet is er maar één persoon meegegaan, samen met u en uw echtgenote. Dat uw echtgenote aanwezig was, vind ik logisch.

Tot slot, mijnheer de voorzitter, wil ik u danken. Het is niet in alle commissies even aangenaam te interpelleren of vragen om uitleg te stellen. Sommige voorzitters houden er bijna de zandloper bij. Ik dank u voor de zeer uitgebreide mogelijkheid om van gedachten te wisselen. Dat is een aangename vaststelling.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door mevrouw Dillen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Erik Arckens tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de promotie van tweedehandsboeken

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag gaat over de promotie van het tweedehandsboek in Vlaanderen. Achteraf gezien had ik beter gesproken over het antiquariaatsboek. Een tweedehandsboek kan immers een boek zijn dat ik vandaag koop in een grote winkelketen in Brussel en morgen ergens anders verkoop. Antiquariaatsboeken zijn boeken die niet meer in omloop zijn en niet meer te bestellen, maar die bij gespecialiseerde boekhandels kunnen worden gekocht.

Wat dat betreft is er in onze Lage Landen een merkwaardig verschil tussen Nederland en Vlaanderen. Alle indicatoren wijzen in dezelfde richting. Ik ben zelf bibliofiel. Heel wat jaren geleden heb ik de Deventer Boe-

kenmarkt ontdekt. Als ik kan, ga ik daar elk jaar op de eerste zondag van augustus naartoe. Deventer is een van de oude Hanzesteden, het is een stad die ondanks het feit dat ze maar enkele tienduizenden inwoners heeft, enkele tientallen antiquariaten telt. Ik denk dat het daarmee te maken heeft dat men Deventer heeft gekozen als epicentrum van het antiquariaat, maar het kan ook andere redenen hebben.

Naar verluidt is die boekenmarkt de grootste van heel Europa. Er zouden meer dan 400 professionele boekhandelaren aan deelnemen en er zouden 800 kramen met boeken gevuld zijn. De totale lengte van de Deventer Boekenmarkt is ruim 6 kilometer. Een echte bibliofiel begint daar beter niet om 11 uur aan. Freaks komen het best al om 8 uur wanneer de tentjes worden opgezet. Een bibliofiele obsessie kan pathologische vormen aannemen – deze thematiek moeten we bij minister Vervotte aankaarten – met verslavingsverschijnselen zoals trillende handen, koorts, saliveren enzovoort. Daar hebben we het niet over, wel over de modale liefhebbers.

De markt is bijzonder goed georganiseerd. Er is straatanimatie en muziek. De meer dan 100.000 bezoekers – er wordt soms gesproken van 150.000, wat 1 op 100 Nederlanders betekent – geraken wonderwel wijs uit het geheel. Dat kan dankzij een prima organisatie, waarbij iedere boekhandel en dus ook elk kraam een nummer krijgt. Een catalogus verwijst de liefhebber van een welbepaald genre, van filosofie over maritieme boeken tot Nederlands-Indië in het Interbellum, naar de juiste plaats. Er is een wonderbare wereld van Nederlandstalige boeken aanwezig die ik hier nog niet heb gezien.

De organisator van de Deventer Boekenmarkt is het Evenementenbureau van de VVV van Deventer. Enkele uitgeverijen sponsoren de boekenmarkt en de gemeente Deventer is subsidiegever. Als ik me niet vergis, stond het geheel vroeger in het teken van Eddy Hillesum, maar ik weet niet of dat nog altijd het geval is.

Mijnheer de minister, Deventer schijnt in Nederland geen unicum meer te zijn. Dordrecht – maar die boekenmarkt ken ik persoonlijk niet – kwam de voorbije jaren sterk opzetten met een analoog evenement. Bijna elke week is er wel ergens in Nederland een boekenbeurs, waarbij VOB een en ander in goede banen leidt.

Mijnheer de minister, wat een verschil met Vlaanderen. De Vlaamse bibliofiel voelt zich, teruggekomen uit Nederland, maar minnetjes. Buiten de boekenmarkt die elke derde zondag van de maand in Antwerpen gehouden wordt, en waaraan slechts een handvol professio-

nelen deelneemt, want de rest zijn amateurs, zijn initiatieven zoals in Nederland mij totaal onbekend.

Mijnheer de minister, het circuit van antiquariaatsboeken in Vlaanderen beperkt zich grotendeels tot De Slegte. Voor de rest zijn de individuele houders van antiquariaatsboekhandels te tellen op de vingers van de handen van iemand die in een houtzagerij heeft gewerkt.

Mijnheer de minister, wat zijn volgens u de oorzaken van dit merkwaardige verschil tussen Noord en Zuid? Zijn deze verschillen onoverkomelijk? Er wordt door sommigen verwezen naar een grotere leestradiatie in Nederland – eventueel te wijten aan het protestantisme – en naar, meer in het algemeen, een grotere cultuur van het boek. Het boek zou in Vlaanderen veeleer een fait divers zijn. Bovendien zouden in Vlaanderen meer boeken worden uitgeleend – ik zeg dat in de voorwaardelijke vorm – terwijl men er in Nederland meer koopt.

Dat zegt nog altijd niets over het merkwaardige verschil in de handel in en de interesse voor antiquariaatsboeken. Mijnheer de minister, ik had graag uw visie gekend over dit fenomeen. Als we iets willen verhelpen, moeten we eerst inzicht krijgen in de toestand.

Mijnheer de minister, al is het niet zo dat de Nederlandse overheid de Deventer Boekenmarkt en andere antiquariaatsbeurzen ondersteunt, dan nog moeten we de vraag stellen of in het kader van een actief beleid naar de Vlaamse bibliofiel, de Vlaamse overheid, en dus meer bepaald het ministerie van Cultuur, een sturende en stuwende kracht kan zijn om een welbepaalde dynamiek op gang te brengen. Ziet u hiervoor obstakels?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Arckens, ik bemerk in uw vraag twee elementen die al dan niet correct met elkaar in verband worden gebracht. Enerzijds gaat u nog altijd uit van vermeende verschillen tussen Noord en Zuid, voor wat betreft de traditie van lezen en de boekencultuur. Anderzijds betreurt u het niet bestaan van een netwerk van boekenmarkten in Vlaanderen, waar de Vlaamse bibliofiel op zijn wenken zou worden bediend. Ik vermoed en hoop dat een en ander door elkaar wordt gehaald.

Om te beginnen wil ik het merkwaardige verschil tussen Noord en Zuid ernstig relativeren, zo niet ontkennen. Vooroordelen zijn hardnekkig, daarover zijn we het eens, maar wie de recente publicatie 'De tak waarop we zitten. Berichten uit de boekenbranche' doorneemt, zal merken dat het goed gaat met het Vlaamse boekenbedrijf, zeker in vergelijking met Nederland.

Het verhaal dat Nederlanders boeken kopen en Vlamingen alleen maar de weg naar de bibliotheek vinden, is echt achterhaald. Tom Lanoye stelt nadrukkelijk dat het Nederlandse boekenvak in een grote crisis zit: de verkoop daalt, de uitgeefhuizen lopen leeg en nog maar een handvol mensen bepaalt welke titels in de winkel belanden. Het Vlaamse boekenvak is juist gezond: middelen en aandacht voor het boek nemen toe. Als Lanoye nu zou debuten, zou hij onverwijld een Vlaamse uitgever overwegen. Ik zeg niet dat Tom Lanoye altijd het criterium is, maar hiervoor is hij wel representatief. Mijnheer Arckens, dit lijkt me niet de kern van uw vraag, ik zal er niet gedetailleerd op ingaan, maar het is zeker dat de kloof waarop u attendeert niet langer bestaat.

Ook het merkwaardige verschil in de handel in en interesse voor tweedehandsboeken wil ik relativeren. Mijnheer Arckens, we moeten goede afspraken maken wat we nu precies verstaan onder tweedehandsboeken, vooral omdat u vaak refereert aan de Vlaamse bibliofiel, die natuurlijk een specifieke interesse heeft in het tweedehandsboek en in niets te vergelijken valt met de zondagse bezoeker aan rommel- en boekenmarkten.

De wereld van de bibliofiel situeert zich vandaag op het internet via portaalsites zoals Boek & Boek, dat op zijn beurt ingebed zit in een internationaal netwerk. Het Repertorium van Belgische antiquariaten en tweedehandsboekhandels bevat een kleine 500 adressen, waarvan het merendeel in Vlaanderen en Brussel. Met andere woorden, in Vlaanderen en Brussel samen zijn er ongeveer evenveel als in Nederland. De Vlaamse bibliofiel komt echt wel aan zijn trekken en is trouwens per definitie internationaal georiënteerd.

Daarnaast kennen we natuurlijk het zogenaamde modern antiquariaat. Dat is een mooie omschrijving voor wat doorgaans ramsj wordt genoemd en neerkomt op het van de hand doen van dode uitgeversstocks aan gespecialiseerde verkooppunten zoals De Slegte. Deze verkooppunten bieden meestal ook tweedehandsboeken aan.

Hoeveel tweedehandsboeken de Vlamingen jaarlijks van de hand doen, is niet te meten. Het moet in elk geval een immense berg zijn. Op honderden rommelmarkten die jaarlijks in Vlaanderen worden georganiseerd, veranderen duizenden boeken van eigenaar. Niet alleen Antwerpen, maar ook Damme, Diest en Hasselt organiseren maandelijks boekenmarkten. In Damme staan elke maand 20 tot 40 kramen, bijna allemaal bemand door amateurs die niet klagen over de omzet. Sinds 1985 wordt in Diest maandelijks een markt georganiseerd waar meer dan duizend geïnteresseerden op afkomen. De standhouders zijn zowel beroeps-

verkopers als mensen die hun kast willen leegmaken of een erfenis van de hand willen doen.

Ik wil niet ontkennen dat een grootschalige boekenmarkt zoals in Deventer in Vlaanderen vooralsnog niet voorkomt, maar een boekendorp zoals Damme komt dan weer niet voor in Nederland, om nog maar te zwijgen over Redu, waar ook Vlamingen steeds meer hun weg weten te vinden.

Ik denk te mogen besluiten met de vaststelling dat onze boekencultuur springlevend is en niet hoeft onder te doen voor wat leeft in Nederland. Het voorbeeld dat u gaf, is wellicht van een zodanig uitzonderlijke omvang dat het een verkeerd beeld creëert. Het is blijkbaar de winnaar van het festival, maar deelname en kwaliteit zijn zeker ook in Vlaanderen terug te vinden. Als we een algemene vergelijking maken met Nederland, dan hoeven we heus niet te blozen, wel integendeel.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik hoop dat u me niet verdenkt van vooroordelen ten opzichte van Nederland, want dat is zeker niet het geval.

Twee zaken mogen niet worden gemengd. In het begin van uw antwoord had u het over gewone boeken, maar daarna had u het over antiquariaatsboeken. Dat zijn twee aparte zaken.

Na het indienen van deze vraag, heb ik met een paar eigenaars van een antiquariaatsboekhandel gesproken. Het is bijzonder moeilijk om te leven van die stiel, zelfs als er boeken op het internet worden geplaatst. Het is echt nodig om van het genre te houden. Ook al hebben de boekhandels een zekere renomme, het is heel moeilijk om er de kost mee te verdienen. De eigenaars vertellen me dat het aantal antiquariaatsboekhandels heel beperkt is. In Antwerpen zijn er drie of vier. In Leuven is er pas een nieuwe bij gekomen. Helemaal op het einde van de Langestraat in Brugge is er een heel goede tweedehandsboekhandel.

Minister Bert Anciaux: Er zijn er vijf, waarvan twee werken met gesloten deuren.

De heer Erik Arckens: De boekhandel in de Langestraat is echt kwaliteitsvol. Een andere bevindt zich naast De Groene Waterman in Antwerpen. Het gekke eraan is dat ze allemaal worden opengehouden door Nederlanders. De cultuur van het boek en het willen leven van en voor het boek, is typisch Nederlands. Het zit een beetje ingebakken in hun cultuur.

De boekenmarkten die in België worden georganiseerd, zijn een beetje aan het uitsterven. Ik heb dit gemerkt in Damme. Ik denk trouwens niet dat het boekendorp ooit veel geweest is. Er zijn maar 5 à 6 huizen. Redu is volledig op zijn retour. Het dorp kende een boom in de jaren tachtig, maar nu is er enkel nog rommel te vinden. (*Opmerkingen van minister Bert Anciaux*)

Vroeger hielden daar één of twee Vlamingen iets open, maar ik betwijfel of dat nu nog het geval is.

In Deventer gaat het om 400 à 500 professionelen en er kan via het internet worden gewerkt. Het verschil met Vlaanderen is toch merkwaardig. In Strombeek-Bever is er in juli een rommelmarkt in het cultureel centrum. Misschien is dat de Vlaamse equivalent. In Vlaanderen is er niets vergelijkbaars te vinden met wat in Deventer gebeurt.

Ik kan u moeilijk als minister van Cultuur vragen om iets te organiseren op onbestaande fundamenteën. Als de antiquariaatboekhandels hier niet aanwezig zijn zoals in Nederland en als de nodige cultuur ontbreekt, dan kan u de boekhandelaars natuurlijk niet samen brengen om een dergelijke markt te organiseren. Ik zou u wel de hypothetische vraag kunnen stellen of u hier in het andere geval voor te vinden zou zijn, maar ik mag natuurlijk niet naar uw intenties vragen.

Mijnheer de minister, uit de beleidsbrief blijkt duidelijk dat u de liefde voor het boek bezit. Ik hoop dat dat zo blijft.

Collega's, ik kan u allen alleen maar aanraden om jaarlijks naar Deventer te gaan. Het bezoek kan worden gecombineerd met een uitstapje naar De Hoge Veluwe, het grootste natuurgebied van de Nederlanden. Indien u een beetje meer tijd kunt vrijmaken, kunt u er het Kröller-Müller Museum bezoeken waar de meeste werken van Van Gogh hangen, een aantal Vlaamse meesters en een aantal werken van Mondriaan. U kunt ook overnachten in Nederland. De markt vindt plaats op de eerste zondag van augustus.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

